

Rozpoznanie stopnia rozpowszechnienia
sprawstwa agresji elektronicznej.

Zdiagnozowanie cech
i charakterystyk rodzajów przemocy
z wykorzystaniem nowych technik
komunikacji.

Zbadanie stopnia wiktymizacji z powodu
cyberbullyingu.

Zespół ewaluacyjny:

Anna Zawrotna

Andrzej Mysiurski

Katarzyna Błaszczak

Czerwiec' 2016

Podstawowe pojęcia:

- **Cyberbullying-cyberprzemoc** (zastraszanie w sieci) jest formą zastraszania dziecka przez rówieśników za pośrednictwem urządzeń elektronicznych: telefonów komórkowych lub komputerów. Jest on zupełnie inną formą zastraszania niż zwykły bullying - przemoc w piaskownicy czy w świetlicy szkolnej.
- **Wiktymizacja** działanie sprawiające, że dana osoba staje się ofiarą przemocy. Wiktymizować to sprawiać krzywdę moralną, materialną, psychiczną. To również prowadzić kogoś do roli bezsilnego i bezwolnego toczącemu się procesowi sprawczemu.

Formy cyberprzemocy

- • włamywanie się do kont pocztowych i komunikatorów w celu wysyłania w czyimś imieniu złośliwych bądź zawstydzających materiałów,
- • tworzenie stron internetowych zawierających ośmieszających innych historyjki, komiksy albo żarty, rozsyłanie i publikowanie tekstów kompromitujących inne osoby,
- • skłanianie Kogoś do ujawnienia drażliwych, osobistych informacji podczas rozmowy przez komunikator internetowy i przesyłanie zapisu rozmowy do innych,
- • umieszczanie w sieci nieprawdziwych informacji o innych osobach
- • tworzenie anty stron internetowych, np. anty strony KFC, czy osoby fizycznej a także podszywanie się pod kogoś tworząc blog lub stronę.
- • wyzywanie, straszenie poniżanie kogoś w Internecie lub przy użyciu telefonu,
- • robienie komuś zdjęć lub rejestrowanie filmów bez jego zgody,
- • publikowanie w Internecie lub rozsyłanie telefonem zdjęć, filmów lub tekstów, które kogoś obrażają lub ośmieszają,
- • podszywanie się pod kogoś w Sieci.

Kanały wykorzystywane do cyberprzemocy

- • Poczta elektroniczna,
- • Czaty,
- • Komunikatory,
- • Strony internetowe,
- • Blogi,
- • Serwisy społecznościowe,
- • Grupy dyskusyjne,
- • Serwisy SMS i MMS.

Wyniki ankiet:

- Ankieta została przeprowadzona we wszystkich klasach. Uczestniczyło w niej 328 uczniów (152 chłopców i 176 dziewcząt).
- Autorzy ewaluacji składają podziękowania wszystkim wychowawcom klas za pomoc w przeprowadzeniu badań ankietowych.

CYBER
PRZEMOC

Procentowy rozkład wskazań potwierdzających zrealizowanie poszczególnych form wrogich zachowań *online przez uczniów*

L.p.	Formy agresji elektronicznej	
1	Wyzywałem/am inne osoby, rozmawiając w Internecie (na przykład przez Gadu Gadu, SKYPE)	32%
2	Pisałem/am nieprzyjemne komentarze w Internecie (na przykład do profili w portalu typu: facebook, nasza-klasa.pl, fotka.pl)	16%
3	Wysyłałem/am SMS, żeby zrobić przykrość innej osobie albo zrobić komuś kawał	28%
4	Wyzywałem/am innych podczas grania w Internecie (na przykład Tibia, Counter Strike)	34%
5	Pokazałem/am w Internecie czyjeś prywatne zdjęcia lub rozmowy, mimo iż tego nie chcieli	12%
6	Założyłem/am innej osobie ośmieszające ją fałszywe konto w Internecie (np. na portalu typu nasza-klasa.pl, fotka.pl)	2%
7	Wysyłałem/am wiadomości przez pocztę internetową (e-mail), żeby zrobić komuś przykrość	19%
8	Dostałem/am się do komputera innej osoby i ujawniłem/am jej tajemnice	3%
9	Wysłałem/am celowo wirusa komputerowego do innej osoby	5%

WYNIKI

-sprawstwo agresji elektronicznej

Mniej niż połowa (46%) respondentów przynajmniej jeden raz w życiu zrealizowała przynajmniej jedno z wymienionych w tabeli zachowań.

Spośród dziewięciu sposobów realizacji agresji elektronicznej, zdecydowanie najwięcej osób przyznawało się do podjęcia następujących działań: obrażanie, wyzywanie innych poprzez komunikatory internetowe (32%), nieprzyjemne komentowanie profili na portalach społecznościowych (16%), wysyłanie sms-ów z groźbami (28%) oraz wyzywanie innych podczas korzystania z gier *online* (34%)

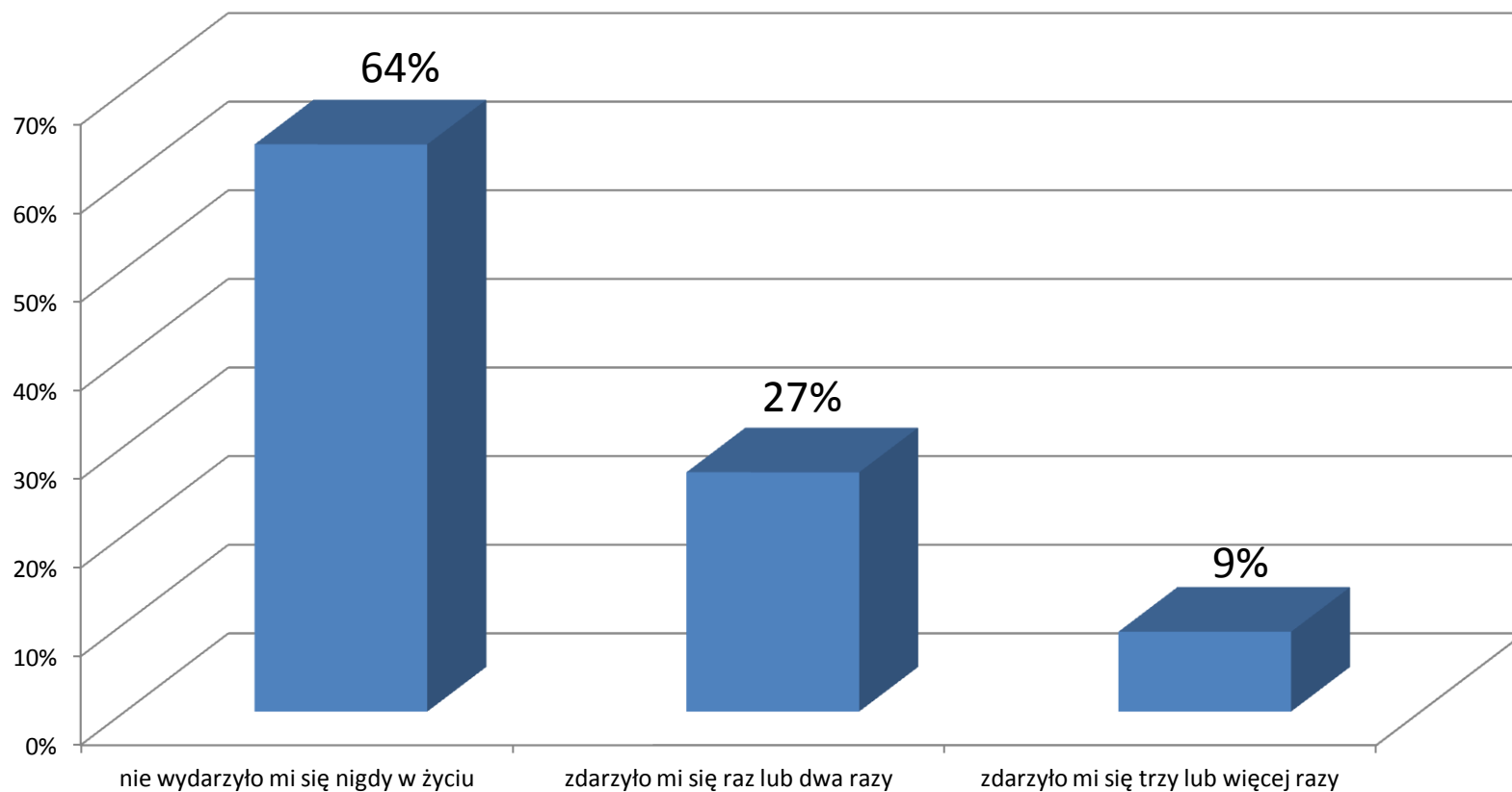
Można zauważyć, że im bardziej skomplikowane pod względem technicznym działanie (np. celowe wysyłanie wirusów, *tworzenie fałszywych* profili w mediach społecznościowych), tym liczba osób przyznających się do nich była mniejsza.

Rozpowszechnienie wiktymizacji

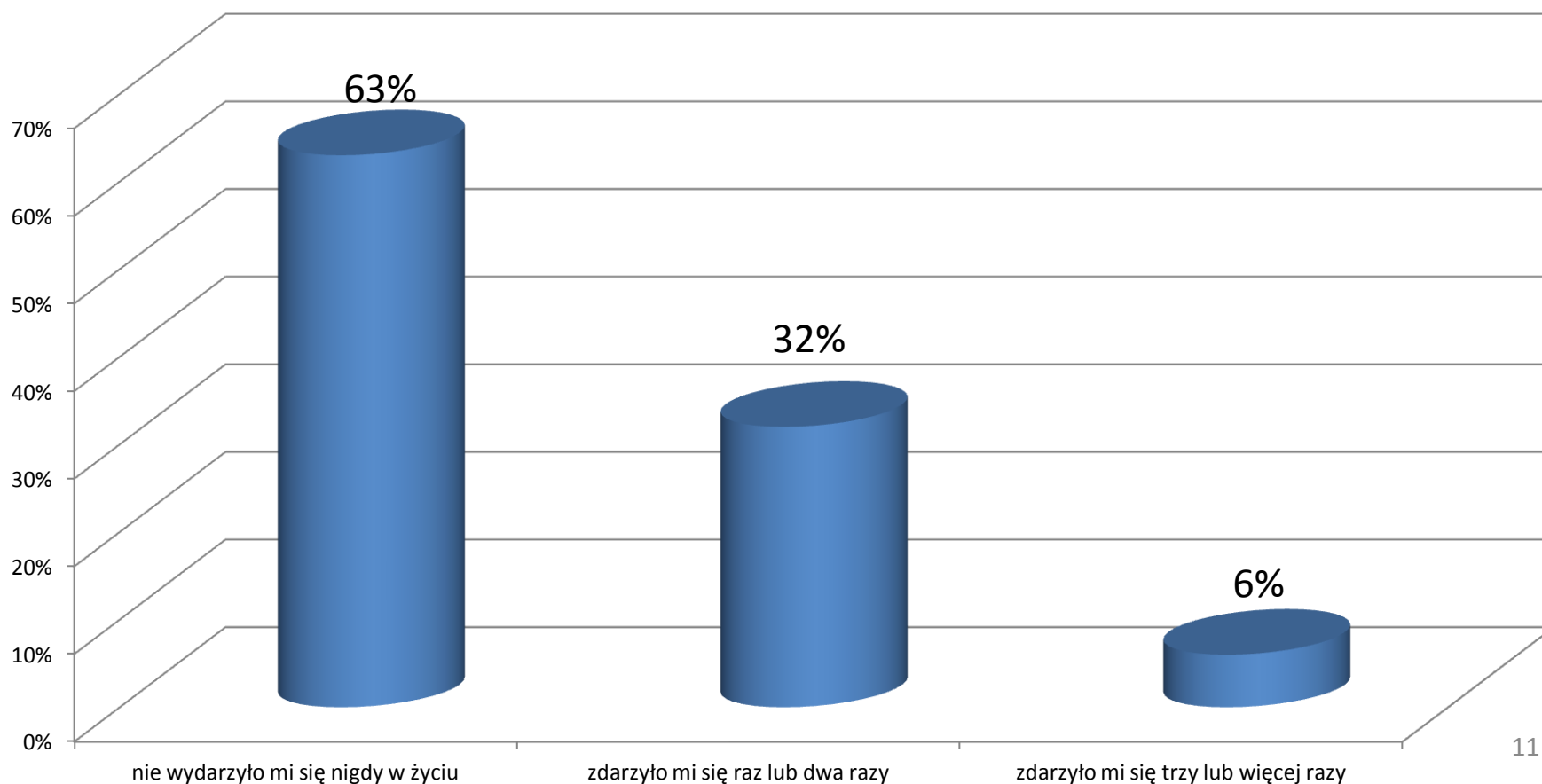
Pytanie nr 1

Ktoś wysłał mi SMS, który sprawił mi przykrość

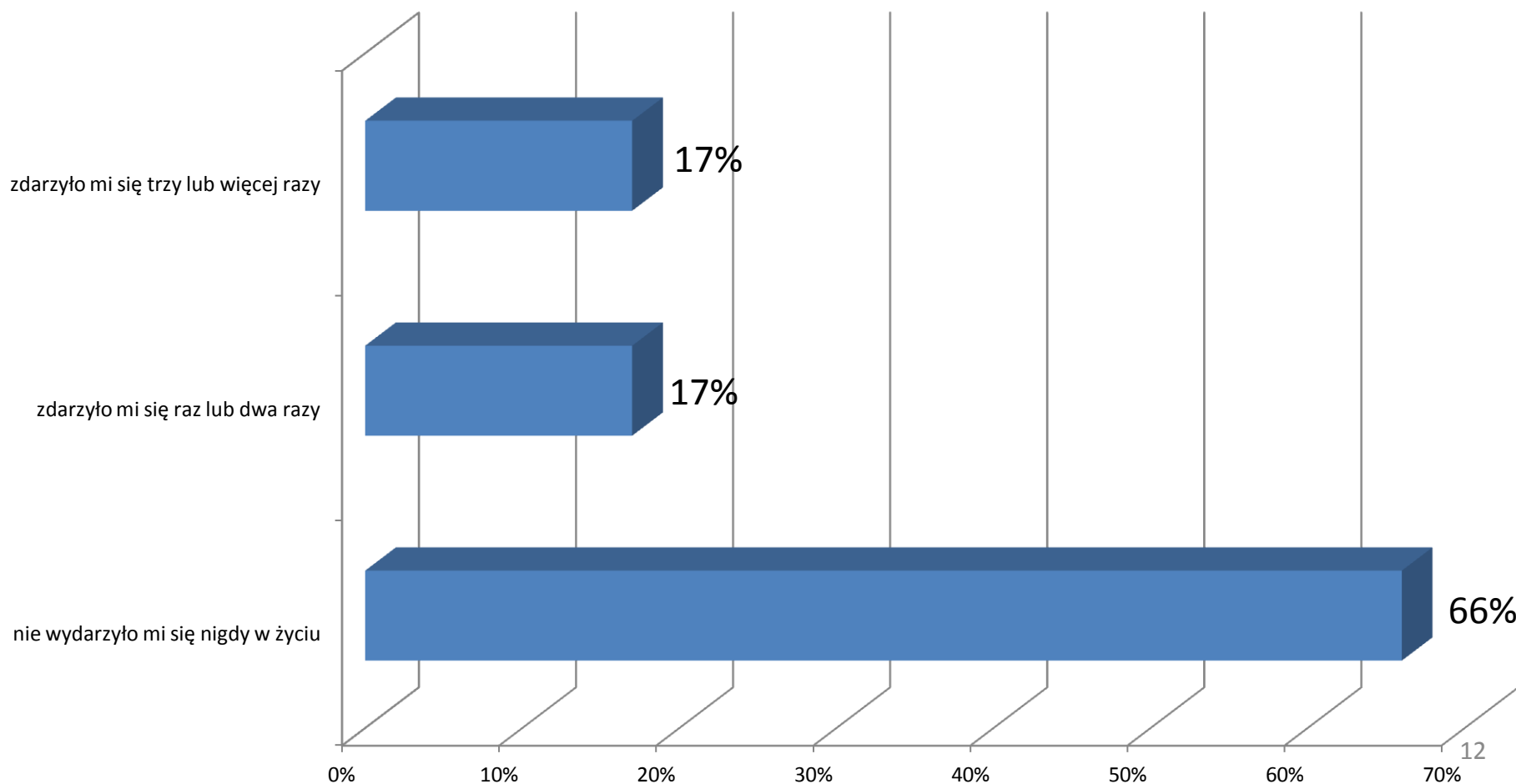
Pytanie nr 2

Ktoś napisał mi w Internecie nieprzyjemny komentarz (na przykład do mojego profilu w portalu typu nasza-klasa.pl, fotka.pl)

Pytanie nr 3

Ktoś wyzywał mnie, kiedy rozmawiałem/am przez Internet (na przykład przez Gadu Gadu, Skype)

Pytanie nr 4

Ktoś okłamał mnie przez Internet lub telefon, że sprawił mi przykrość

zdarzyło mi się trzy lub
więcej razy; 10%

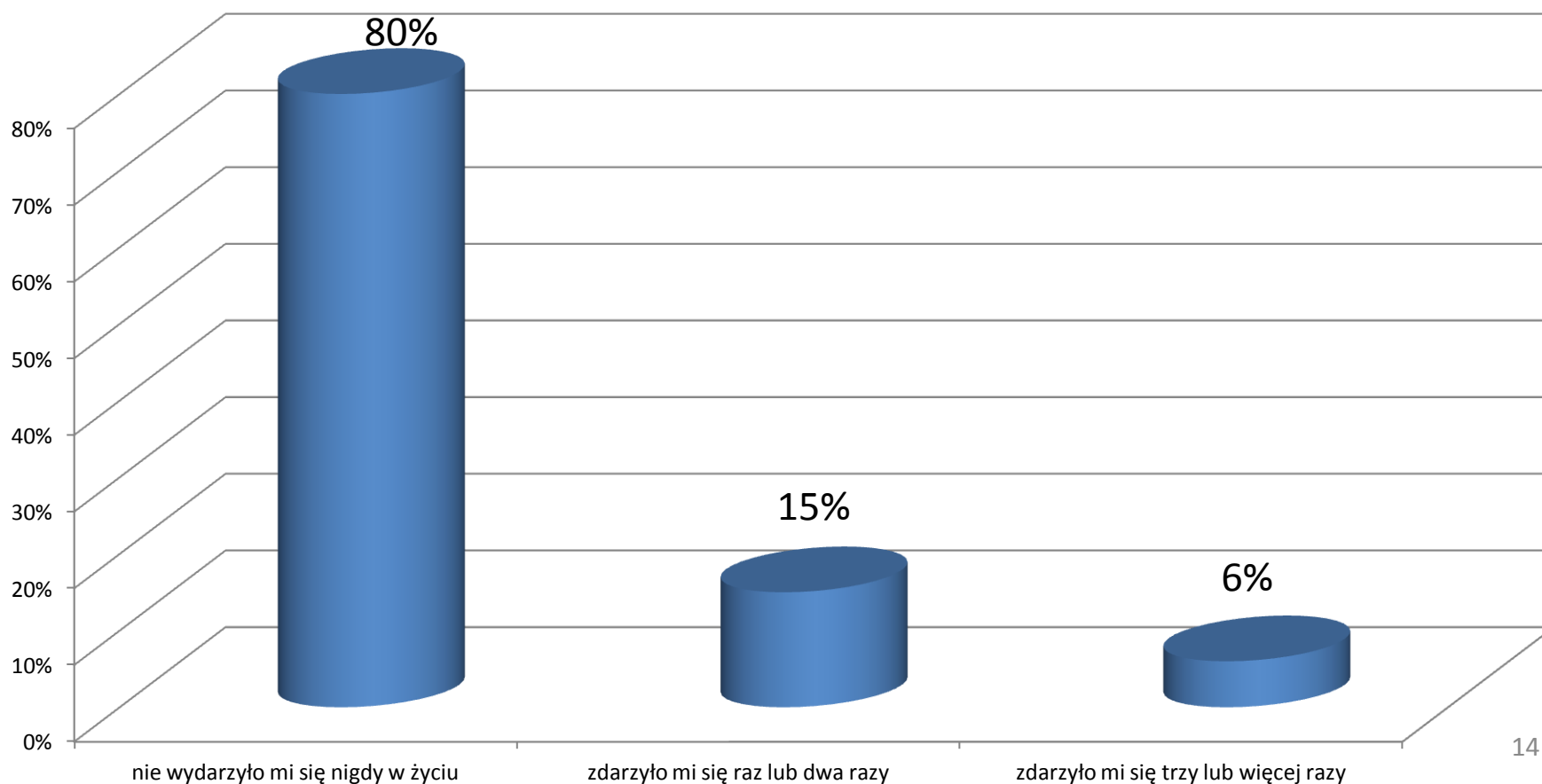

zdarzyło mi się raz lub
dwa razy; 31%

nie wydarzyło mi się
nigdy w życiu; 59%

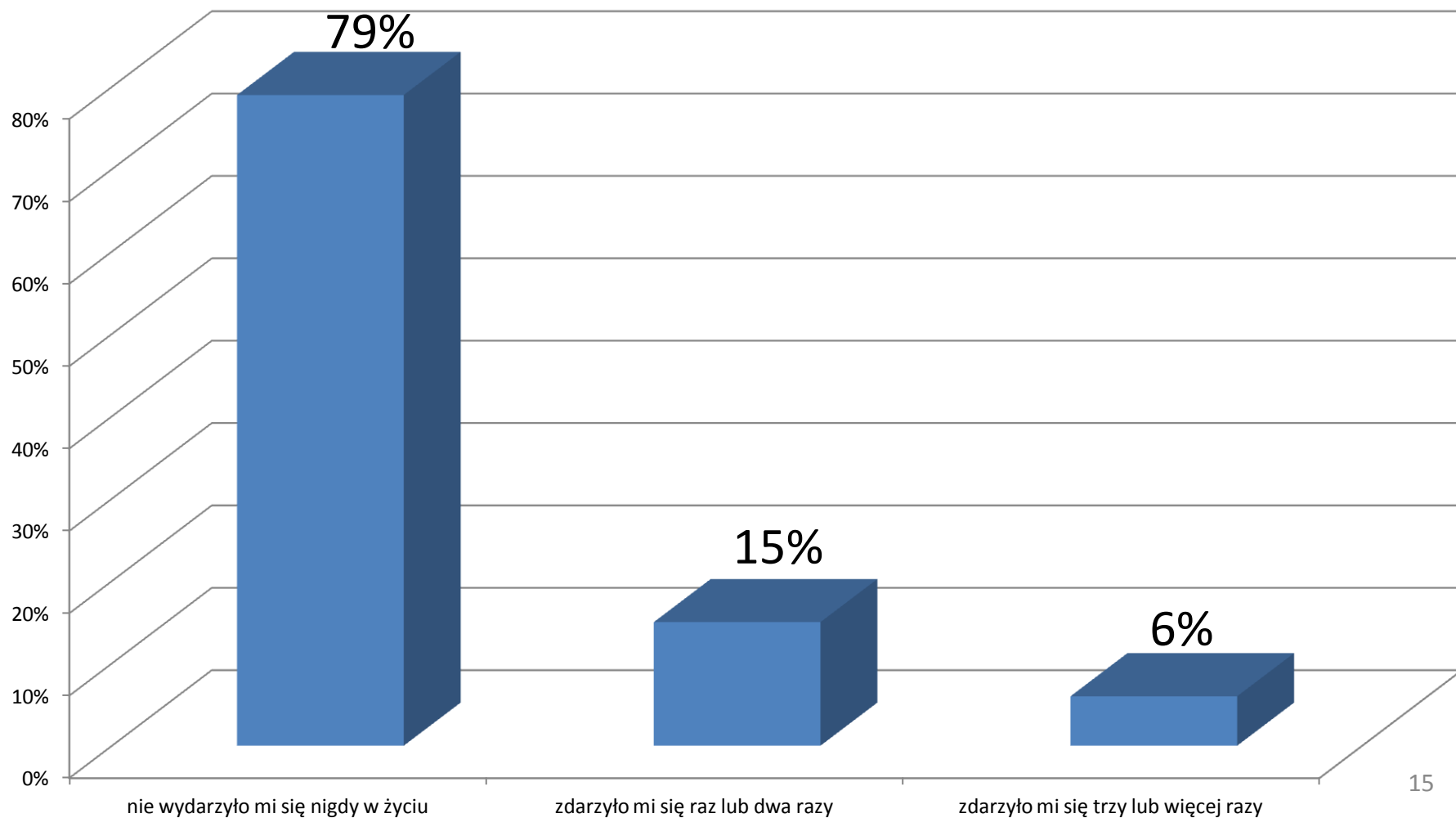
Pytanie nr 5

**Ktoś usunął mnie ze swoich znajomych
w Internecie tak, że zrobiło mi się
nieprzyjemnie**

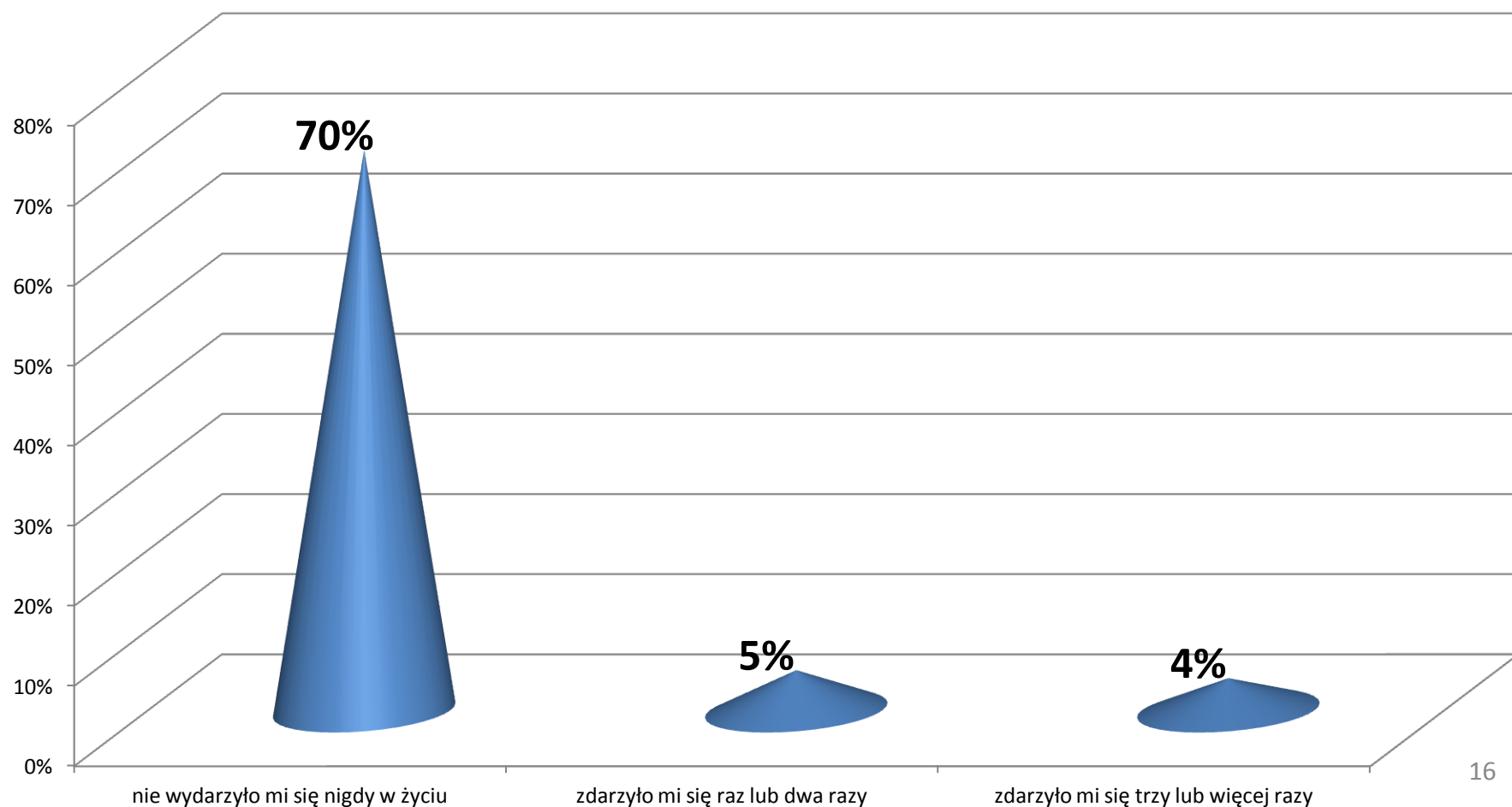
Pytanie nr 6

Ktoś wyzywał mnie, kiedy grałem on-line w Internecie

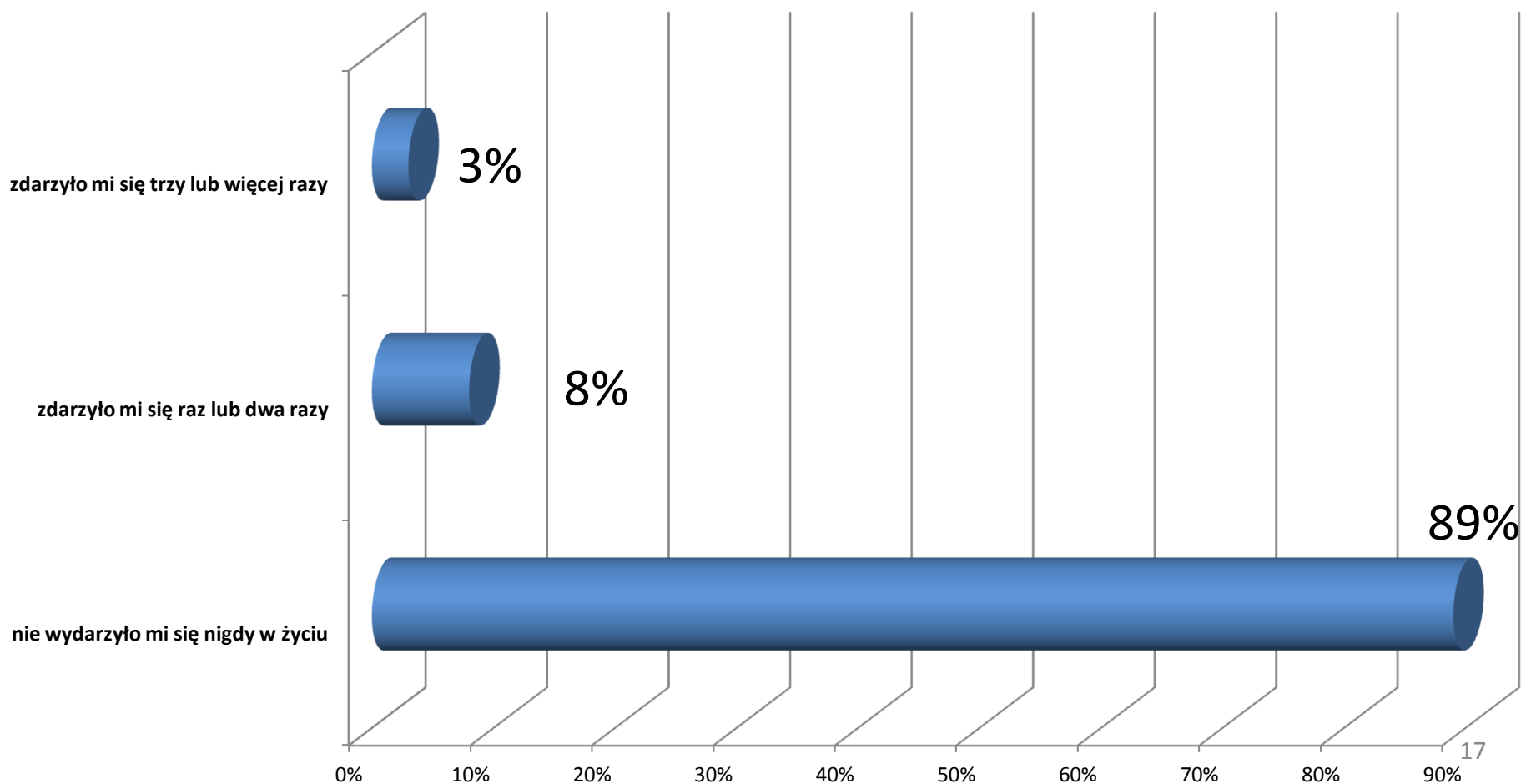
Pytanie nr 7

**Ktoś dostał się do mojego komputera i ujawnił
moje tajemnice**

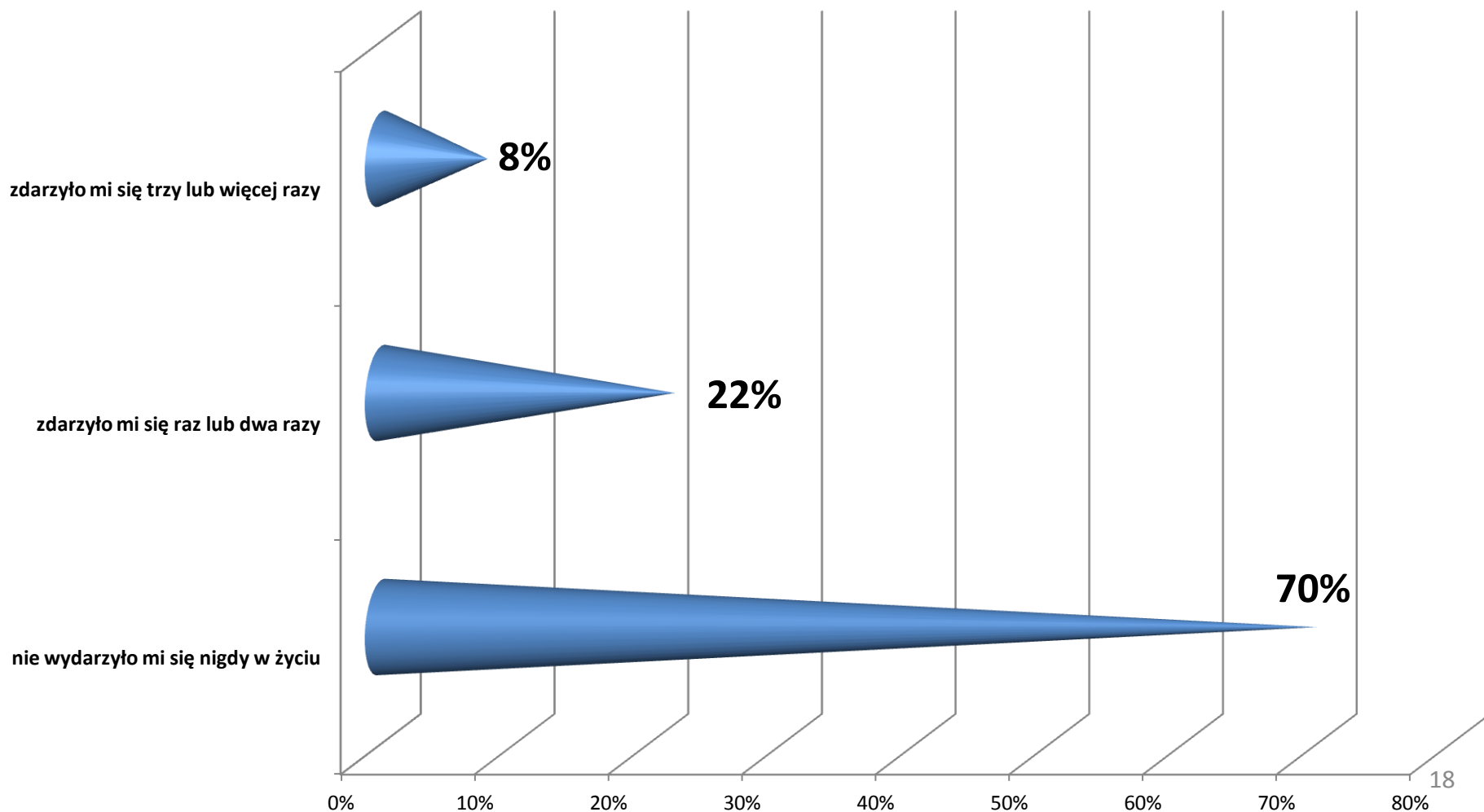
Pytanie nr 8

**Ktoś wysyłał mi nieprzyjemną wiadomość
przez e-mail**

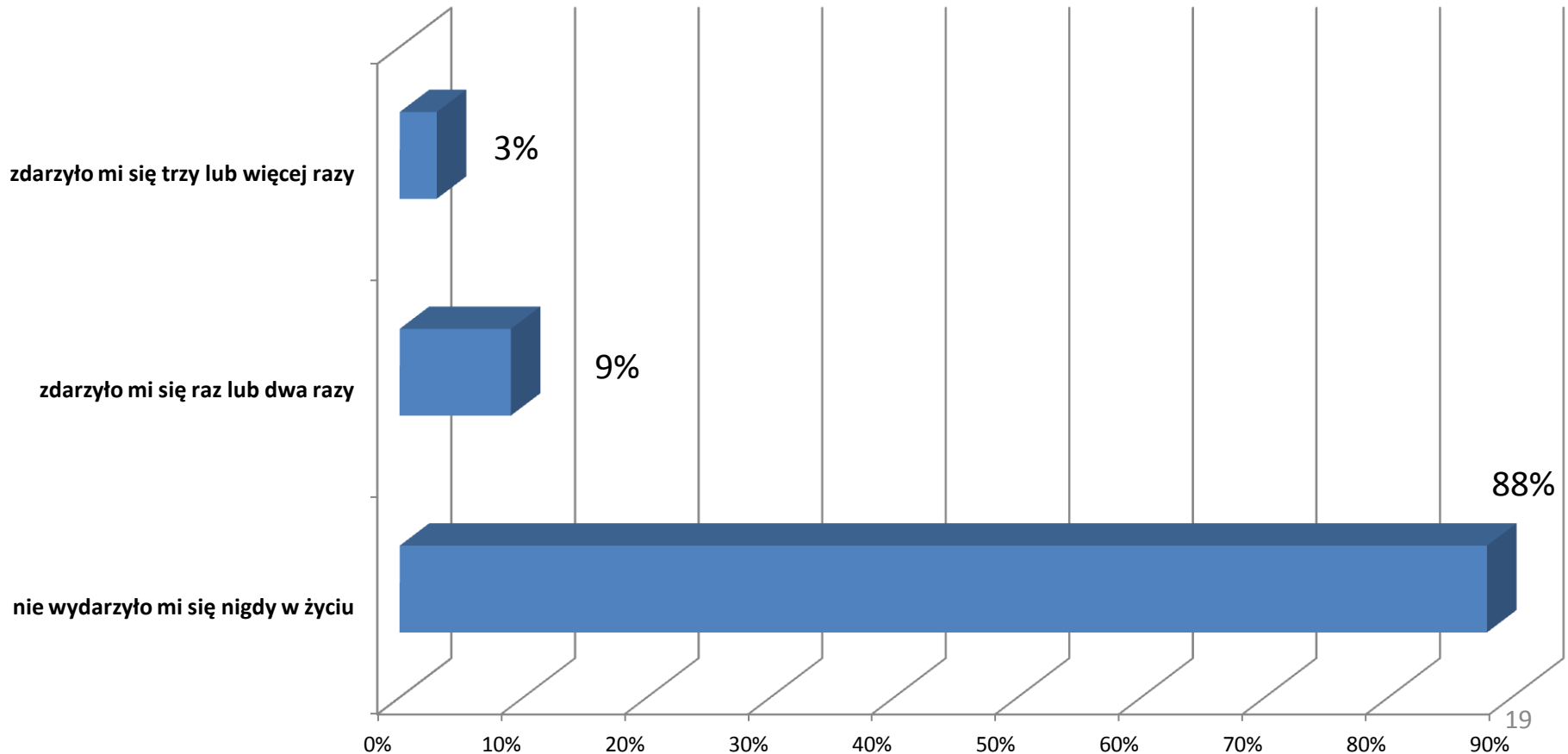
Pytanie nr 9

Ktoś wysłał mi wirus komputerowy

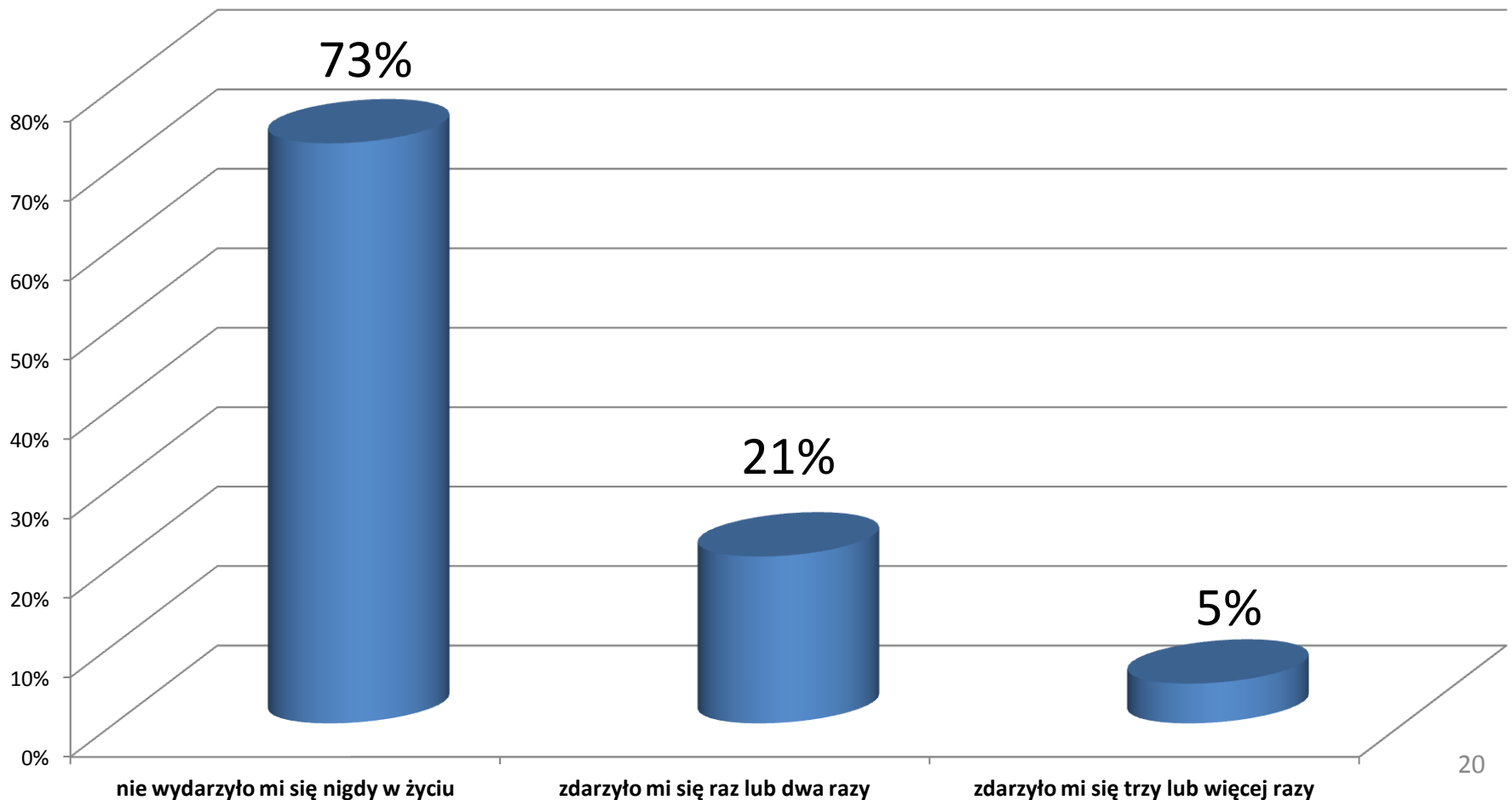
Pytanie nr 10

Ktoś sprowokował mnie do dziwnego zachowania, a potem umieścił w Internecie film lub zdjęcia, na których byłem/am

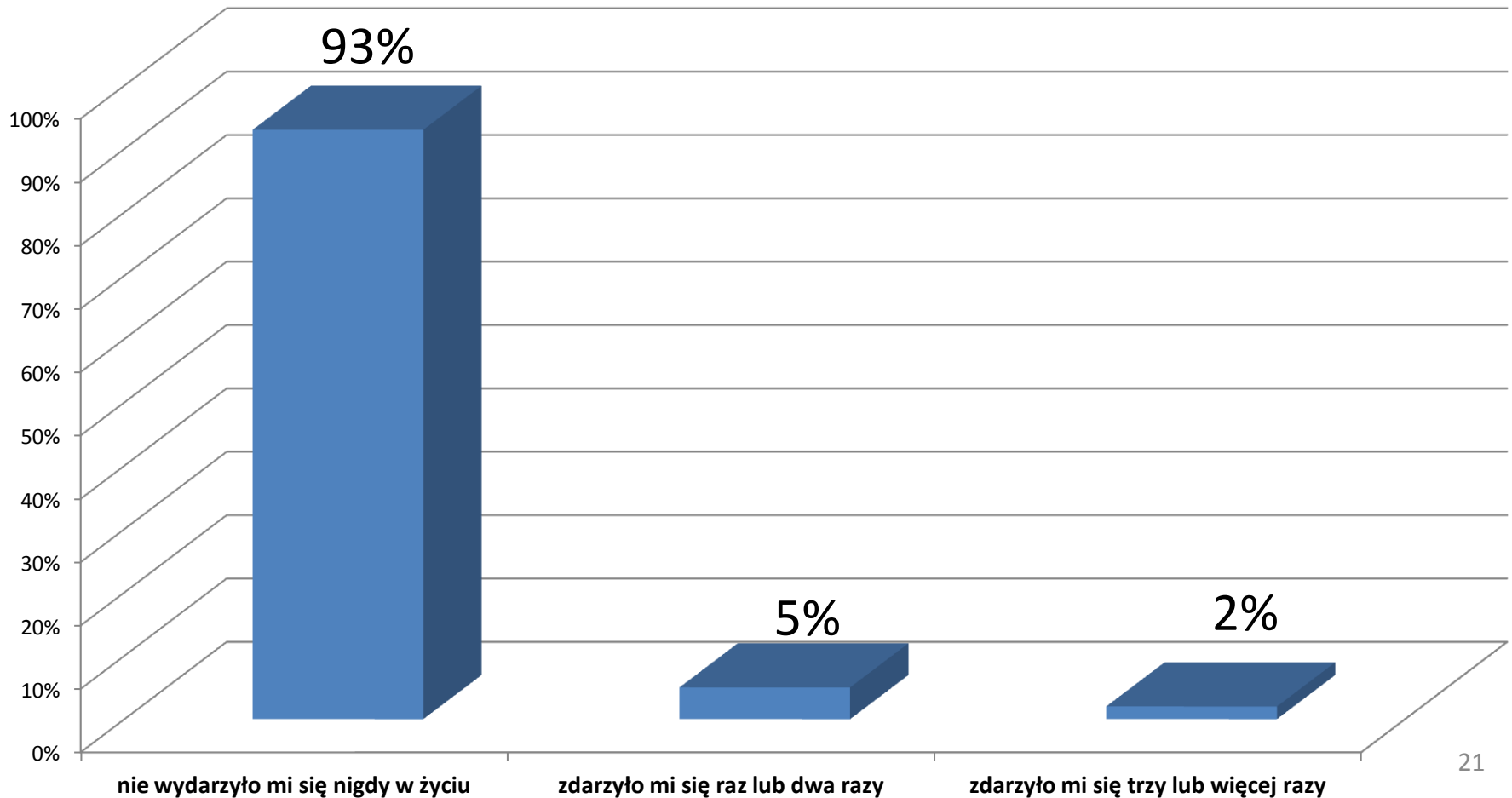
Pytanie nr 11

**Ktoś umieścił w Internecie moje zdjęcie
zrobione w nieprzyjemnej sytuacji**

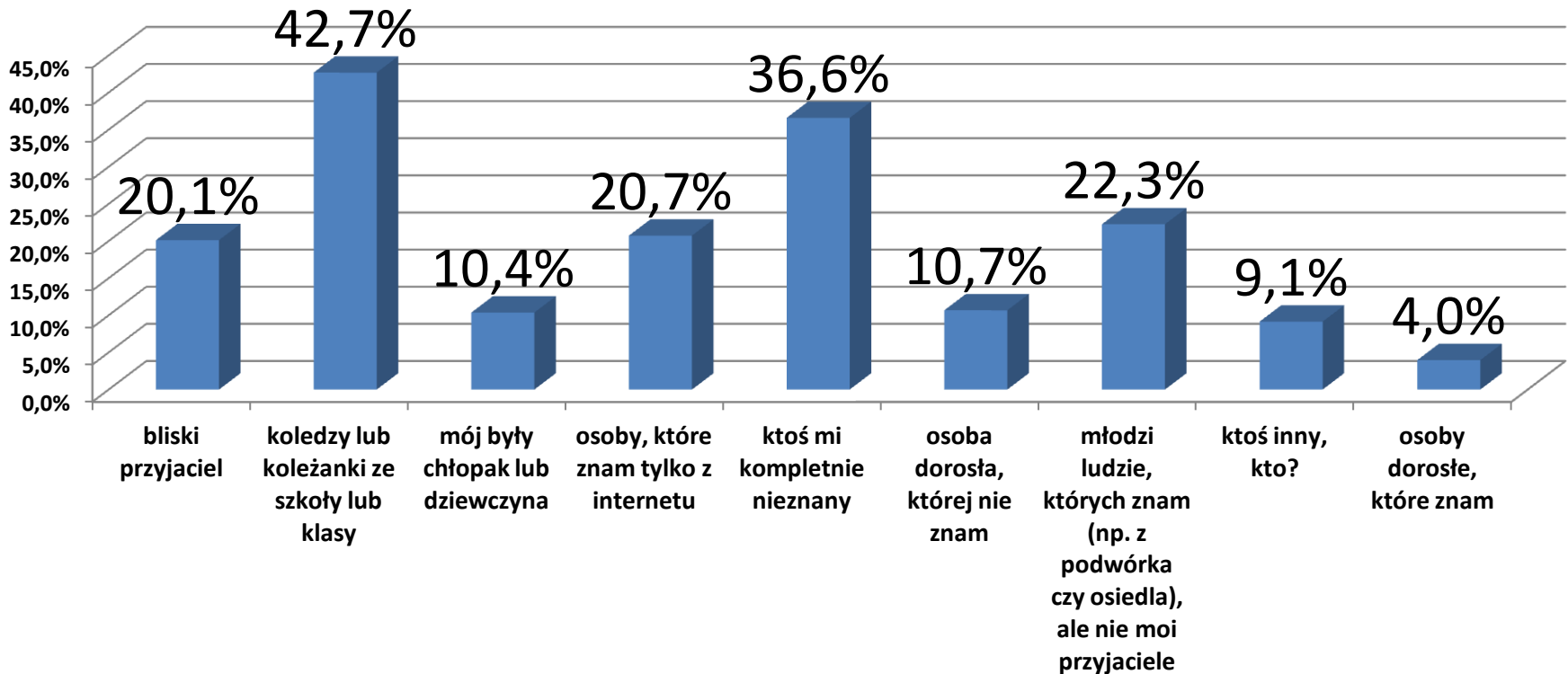
Pytanie nr 12

**Ktoś założył fałszywe ośmieszające mnie konto
na portalu typu nasza-klasa.pl, fotka.pl**

Pytanie 13

Kto według Ciebie był sprawcą zrealizowanej którejś z wcześniej wymienionych form agresji elektronicznej?

Wnioski:

- Średnio $\frac{3}{4}$ badanych uczniów nie doświadczyło żadnej z form cyberprzemocy.
- Pozostali badani, czyli $\frac{1}{4}$, doświadczyli różnych form cyberprzemocy.
- Stopień wiktymizacji był różny w zależności od formy agresji elektronicznej i wahał się od 6,7% do 40,9%.

Wnioski:

- **Największy odsetek z badanych dotkniętych cyberprzemocą doświadczył:**
 - okłamywania przez Internet lub telefon - 40,9%
 - hejtowania i złośliwych komentarzy w sieci - 37,5%
 - otrzymywania przykrych SMSów - 36%
 - wyzywania podczas rozmów on-line w sieci - 33,5%
 - otrzymywania zawirusowanych plików – 30,5%
- 42,7% badanych stwierdziło, że najczęstszymi sprawcami cyberagresji byli koledzy z klasy lub szkoły

Rekomendacje:

- **Jak uchronić dziecko przed cyberprzemocą:**
Tak jak w przypadku innych rodzajów zastraszania, najważniejsze jest, aby rodzice i nauczyciele słuchali dziecka ze zrozumieniem. Dziecko powinno wiedzieć, że zastraszanie jest negatywną formą zachowania i że prośba o pomoc jest najlepszym rozwiązaniem w sytuacji, gdy stanie się jej ofiarą.
- Bardzo ważne jest, aby młodzież korzystająca z Internetu i urządzeń elektronicznych nauczona była szacunku do innych użytkowników, zanim zamieści wpis lub wyśle wiadomość.

Rekomendacje:

- **Aby ochronić dziecko przed wiktylizacją w sieci powinniśmy:**
 - rozmawiać z dzieckiem o wszystkim, co je martwi;
 - zwracać uwagę, gdy dziecko sprawia wrażenie smutnego lub zakłopotanego;
 - postarać się zapoznać z technologiami używanymi przez dziecko; przez zrozumienie jak one działają można dotrzeć do ewentualnego zagrożenia;
 - pobudzać dziecko do odpowiedzialności za swoje czyny;
 - zachęcać dziecko do używania tylko moderowanych czatów;
 - przekonać dziecko do pokazania wiadomości lub emaili o obraźliwej treści
 - zgłosić wypadek cyberprzemocy w szkole, u operatora internetowego, administratora strony, za pośrednictwem której doszło do nadużycia;
 - przekonać dziecko, aby nie wchodziło w dyskusję z atakującymi je osobami;
 - zmienić numer telefonu lub adres mailowy;
 - zmienić oprogramowanie komputera i jego ustawienia bezpieczeństwa;
 - skorzystać z doradztwa stron np. Helpline.org.pl

Dziękujemy za uwagę

